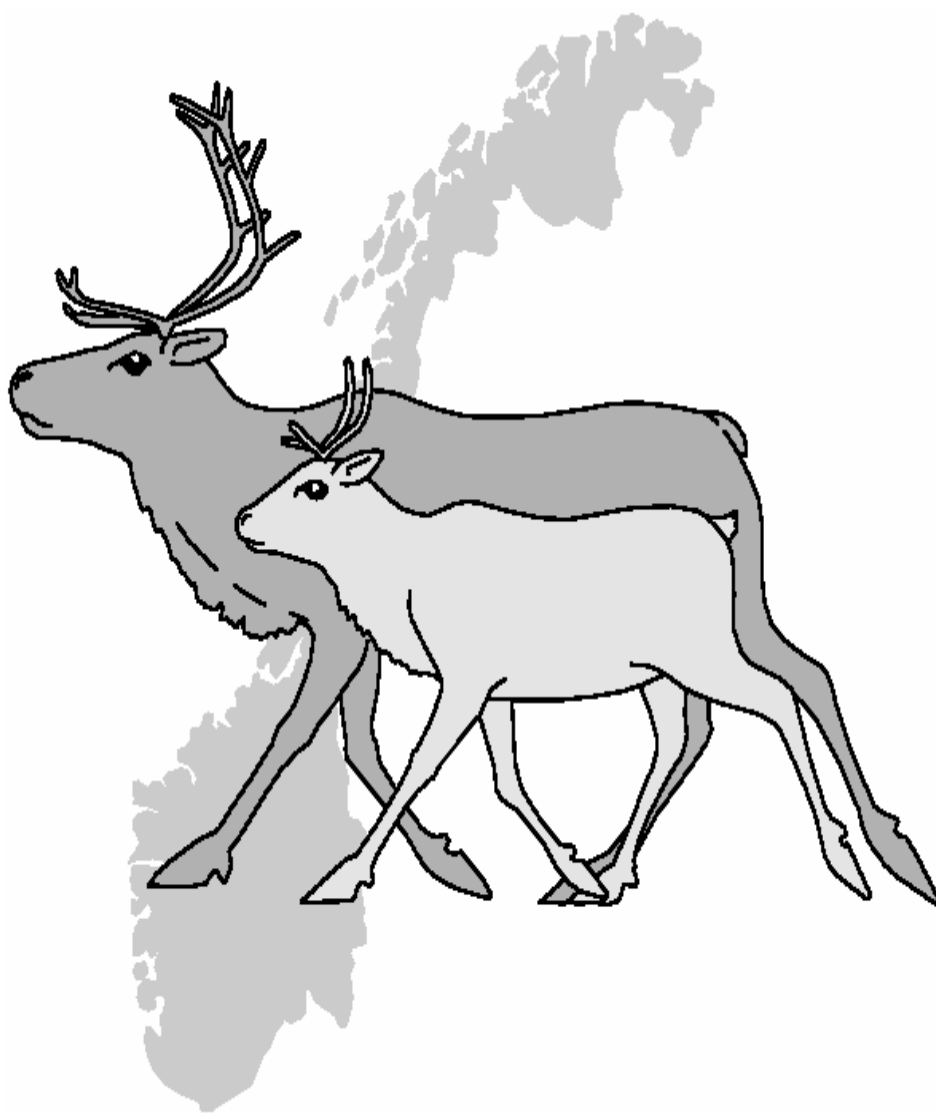

**VEILEDER TIL
REINDRIFTSAVTALENS FORSKRIFTER 2007/2008**

Innholdsfortegnelse	Side
Veileder til forskrift om Reindriftens Utviklingsfond	3
Veileder til forskrift om tidligpensjon	12
Veileder til forskrift om avløsning ved svangerskap	17
Veileder til forskrift om konfliktforebyggende tiltak	19
Veileder til forskrift om driftsenheter og tamreinlag	22
Veileder til forskrift om reinbeitedistrikter og tamreinlag	27
Veileder til forskrift om rapportering av slaktet rein	29
Veileder til forskrift om frakt av reinsdyr	30
Veileder til forskrift om kompensasjon for utgifter, merarbeid og økonomiske tap som reineire påføres som følge av tiltak mot radioaktivitet i reinkjøtt	31

Veileder til forskrift for Reindriftens Utviklingsfond

Kapittel 1: Generelle bestemmelser

a) Formål, § 1-1:

Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond (RUF) har som hovedmålsetning å bidra til å utvikle den økologiske, økonomiske og kulturelle bærekraften i reindriften. Forskriftens formål må også ses i sammenheng med formålet i reindrifftslovens § 1. I tillegg presiseres det at hensikten med den økonomiske støtte som kan gis, er å stimulere til en utnyttelse av reinflokkene i samsvar med både naturgrunnet og de menneskelige ressurser i reindrifftsneringen. Dette kommer også til syne i forskriftens § 1-5 annet ledd hvor det åpnes for å tildele økonomisk støtte ut over de faste støtteordningene som er oppramset i § 1-5 første ledd hvis tiltaket er i samsvar med formålet.

b) Økonomiske rammer, § 1-3

RUF har i sak 160/99 vedtatt en nedre grense på kr 15.000,- som tilskuddsgrunnlag for utgiftsposter som gir rett til tilskudd. Reindrifftsnsjefen er i samme vedtak også gitt myndighet til å avvise søknader med et tilskuddsgrunnlag mindre enn kr 15.000,-.

c) Virkeområde, § 1-5

RUF har vedtatt retningslinjer for saker i forbindelse med støtte til distriktenes arbeid med sikring av reindrifftsens arealer, jf § 1-5, 2 ledd, bokstav b, jf sak 2006/30. RUF har videre vedtatt retningslinjer for behandling av støtte til juridisk bistand i forbindelse med sikring av reindrifftsens beiterett, jf sak 2004/68.

d) Fellesvilkår, § 1-6:

Det generelle hovedvilkåret er for at støtte kan innvilges etter denne forskriften er at tiltaket det søkes støtte til fremmer reindrifften i distriktet og området. Virksomheten det søkes støtte til må være i samsvar med gjeldende lover og forskrifter for reindrifften. Dette innebærer også lovlige fattede vedtak med grunnlag i disse.

e) Saksbehandling og kontroll, § 1-8:

Søknad om støtte sendes til og behandles av Reindrifftsnsjefen. Reindrifftsnsjefen kan etter en vurdering be om at saken høres av områdestyret og/eller distriktstyret først. Søknaden avgjøres av fondsstyret. Denne avgjørelsesmyndigheten kan delegeres til Reindrifftsnsjefen.

Den utbetalte støtten kan avkortes eller kreves tilbakebetalt, helt eller delvis, hvis vesentlige forutsetninger for støtten ikke viser seg å være oppfylt. Under samme vilkår kan lånet også

bringes til forfall. Hva som kan føre til avkortning eller krav om tilbakebetaling vil bero på en skjønnsmessig vurdering, men de manglende forutsetningen må ha hatt en form for innvirkning på resultatet i og med at det er et krav om vesentlighet.

Kapittel 2: Rente- og avdragsfritt lån til kjøp av livdyr:

a) Vilkår for lån, § 2-1:

Det oppstilles en rekke vilkår for at livdyrlån kan innvilges, og alle vilkårene må være oppfylt for at lånet eventuelt kan innvilges.

Vilkår:

- 1) Det må enten dreie seg om en nyetablering av driftsenhet eller overføring av driftsenhet som ledd i en generasjonsveksling. Men generasjonsveksling menes overføring fra far/mor til barn eller barnebarn, eventuelt også til tante/onkelbarn (nevøer/nieser). Overføringen må skje i henhold til reindriftslovens § 4, 1. ledd.
- 2) Livdyrlån innvilges kun en gang pr. driftsenhetsinnehaver.
- 3) Innehavere av felles driftsenhet kan bare innvilges et felles lån.
- 4) Søknad om lån må oversendes innen tre år etter etablering eller overdragelse.
- 5) Driftsenheten/tamreinlaget må ha minst 100 rein på søknadstidspunktet. Etter 5 år må driftsenheten/tamreinlaget ha minst 200 simler over 2 år.
Det vises til vedtak av RUF sak 50/2003 der lån til kjøp av livdyr kan innvilges slik at reinflokken etter kjøpet er på inntil 300 rein.
- 6) Oppbygging av driftsenheten må fremgå av stadfestet distriktsplan, jf. reinl. § 8a. Livdyrkjøp må ikke medføre at distriktets rammebetingelser overskrides når det gjelder høyeste reintall pr distrikt, distriktsplan o.a.
- 7) Driftskalkyle for oppbyggingsperioden må vedlegges søknaden om lån, jf. § 2-3.

I særlige tilfelle kan det dispenseres fra vilkårene i pkt 4 til 6, jf. forskriften § 2-4. En dispensasjon vil bero på totalvurdering hvor forskriftens formål vil være et sentralt tolkningsmoment.

b) Beregning av lån, § 2-2:

Grensesatsene for lånet er som følger:

-Lån kan innvilges for å dekke inntil 60 % av kostnadene for livdyrene og inntil 40 % av faktiske utgifter til eventuell transport i forbindelse med kjøpet. For kvinnelig driftsenhetsinnehaver dekkes inntil 70 % av kostnadene for livdyrene. Dette gjelder ikke for felles driftsenheter. Merverdiavgift inngår ikke i kostnadsgrunnlaget.

-Det er et vilkår at kostnadsgrunnlaget ikke overstiger 25 % av gjennomsnittlig slakteverdi for vedkommende dyregruppe i selgers reinbeiteområde.

-Fondsstyret kan fastsette nedre grenser for utgiftspostene som gir rett til lån, jf. § 1-3 tredje ledd (overfor)

c) Særskilt om kontroll og tilbakebetaling, § 2-5:

Reindriftsagronomen skal kontrollere at kjøpet er i henhold til bevilgningsvedtaket, og at de kjøpte livdyr er merket med klips godkjent av reindriftssjefen.

Kapittel 3: Tilskudd til gjeterhytter og andre reindrifftsanlegg:

a) Definisjon, § 3-1:

Her defineres hva som kan gi grunnlag for tilskudd. Oppramsingen for hva som kan gi tilskudd er uttømmende.

b) Vilkår for tilskudd, § 3-2:

- 1) Tilskudd til gjeterhytter og andre reindrifftsanlegg kan kun gis til driftsenheter, driftsgruppe (siida/sitje), reinbeitedistrikt og tamreinlag. Reineiere tilhørende en driftsenhet er ikke berettiget tilskudd etter denne forskriften, kun driftsenhetsinnehaver
- 2) Det er et krav om at driftsenhetsinnehaver/innehavere har en avgiftspliktig inntekt fra salg av reinkjøtt i eget merke på minimum 50 000,- eks mva.
- 3) Det er bare nyinvesteringer (nybygg), utvidelser eller større ombygginger som gir grunnlag for tilskudd. Vedlikehold er ikke grunnlag for tilskudd, ei heller midlertidige/mobile gjerder.
- 4) Det er kun hytter og anlegg som er godkjent i henhold til reindrifftsloven § 12 som gir grunnlag for tilskudd. Det vil si at vilkårene i reinl. § 12 må være oppfylt før tilskudd kan innvilges. Hovedvilkårene i reinl. §12 er at det som bygges må være nødvendig for reindrifften, og at det ikke virker unødig skjemmende eller er til vesentlig skade/ulempe for grunneier eller andre rettmessige interesser.
- 5) Søknad om tilskudd må sendes Reindrifftsforvaltningen før byggingen starter, for å kunne gi grunnlag for tilskudd.
- 6) Det kan kun gis tilskudd en gang til samme gjeterhytte, og det kan innvilges tilskudd til inntil to gjeterhytter pr. driftsenhet. Ved avvikling av driftsenheter kan Reindrifftssjefen dispensere fra bestemmelsen i § 3-2, femte ledd.

c) Beregning av tilskudd, § 3-3:

I § 3-3 første ledd settes beløpsgrensene for tilskudd til gjeterhytter. Satsen er fastsatt til kr. 3.000,- pr. kvadratmeter, og oppad begrenset til kr. 75.000,- når søker er driftsenhetsinnehaver. I de tilfeller hvor en driftsgruppe eller reinbeitedistrikt /tamreinlag søker er maksimalt tilskudd kr. 120.000,-. To/flere driftsenheter som bygger og bor sammen ansees som driftsgruppe. To driftsenheter som bygger hytte inntil hverandre (bor atskilt) ansees som to hytter.

For tilskudd til andre reindrifftsanlegg er det fastsatt prosentsatser som bestemmer tilskuddet. Disse satsene er faste og unntak kan ikke gjøres, men i tillegg til tilskudd kan det innvilges lån begrenset oppad til 0,5 millioner.

Etter siste ledd kan det gjøres unntak fra bestemmelsens første ledd. Dette kan eksempelvis være i tilfeller hvor den mindre gruppering enn en siida søker om tilskudd i fellesskap. Det vil her gjøres en skjønnsmessig avveining ut fra de konkrete forhold i saken.

d) Særskilte krav til søknad, § 3-4:

Søknad om tilskudd må fremmes på særskilt søknadsskjema som fås ved henvendelse til Reindriftsforvaltningen. Søknadsfristene er 1. april og 1. november.

I forbindelse med søknad om tilskudd til gjeterhytter skal det vedlegges oppføringstillatelse og målsatt tegning av hytta.

I forbindelse med søknad om tilskudd til andre reindriftsanlegg må følgende vedlegges før søknaden behandles: oppføringstillatelse, reell finansieringsplan for minst 3 år, målsatt tegning av anlegget og andre nødvendige godkjenninger.

I tillegg må det for anlegg med en beregnet kostnad på over 150 000,- vedlegges minst tre reelle tilbud på alle kostnadsgruppene som er en del av tilskuddsgrunnlaget.

e) Særskilt om utbetaling, kontroll og rapportering, § 3-5:

Hovedregelen er at utbetalingen skjer på etterskuddsvis, men etter særskilt søknad kan Reindriftssjefen anse inntil 50 % av tilskuddet på forskudd.

Reindriftsagronomen skal før anvisning kontrollere at tiltaket er i gjennomført i samsvar med plan- og bevilgningsvedtak.

Søker er pliktig til å avgi rapport i form av regnskap som gjør greie for hvordan de tildelte midler er benyttet, samt gjøre greie for om eventuelle særskilte forutsetninger har blitt oppfylt.

f) Forskrift om godkjenning av gjeterhytter i reindriften:

Det er med hjemmel i reindriftsloven også vedtatt en egen forskrift om godkjenning av gjeterhytter. Til denne forskriften er det også laget en veileder.

Det anbefales at disse forskriftene ses i sammenheng.

Kapittel 4: Støtte ved omfattende tap av rein i ulykker:

a) Definisjon, § 4-1:

For at stønad kan innvilges må det ha skjedd en ulykke. Med ulykke menes en hendelse som er:

- 1) uforutsigbar,
- 2) akutt,
- 3) medfører at et større antall rein omkommer,

- 4) med rimelig innsats fra reieier ikke mulig å forhindre.

Eksempler på dette er drukning, snøskred, raving og akutt sykdomsutbrudd. Tap på grunn av låste beiter, nedslitte beiter, lavt slakteuttak eller rovdyr gir ikke rett på støtte etter dette kapitlet.

- b) Vilkår for støtte, § 4-2:

Støtte kan kun innvilges til driftsenheter eller tamreinlag. Det er en rekke vilkår som alle må være oppfylt for at støtte kan innvilges.

Vilkårene er:

- 1) tapet må skyldes en ulykke som er definert nærmere under pkt. a,
- 2) tapet må ikke gi rett på erstatning over andre ordninger,
- 3) antall tapte rein i samme ulykke må minst være 10 % av reinflokken før tapet til driftsenheten/tamreinlaget eller minst 150 dyr for tamreinlag.
- 4) tapet må være mist 10 rein,
- 5) de tapte reinene må være godkjent dokumentert i tråd med vilkårene beskrevet under pkt c,
- 6) tapet må umiddelbart ha blitt varslet til reindriftsagronomen og distriktsstyret,
- 7) alle mulige tiltak for å forebygge/begrense tapet må være iverksatt,
- 8) driftsenheten må ha mottatt drifts-/produksjonstilskudd i minst et av de tre foregående driftsår,
- 9) driftsenheten må ha under 600 rein, eller under øvre reintall hvis det er fastsatt, ved slutten av driftsåret.

- c) Dokumentasjon, § 4-3:

Tapet må dokumenteres for å gi grunnlag for støtte. Dokumentasjonen skal skje ved at reindriftsagronom, veterinær, offentlig oppsynsmyndighet eller representant for disse foretar en besiktigelse og opptelling av kadaver. For drukningsulykker og andre ulykker hvor full kadaverdokumentasjon blir svært vanskelig foretas det en sannsynlighetsberegning, hvor antall rein før og etter tapet samt eventuell kadaverdokumentasjon legges til grunn.

- d) Beregning av støtte, § 4-4:

Reindriftens Utviklingsfond fastsetter retningslinjer for beregning av støtte. I begge tilfeller kommer egenandel på kr. 10. 000,- i fradrag i støtten.

- e) Særskilte krav til søknad, § 4-5:

I § 4-5 oppstilles kravene til søknaden som alle må være oppfylt for at stønad kan kunne innvilges. Uriktige opplysninger i søknaden kan medføre nektelse eller avkorting i stønaden, jf. forskriftens § 4-6. Det samme gjelder hvis det ikke er gjennomført pålagt telling eller kravene i § 4-2 ikke er oppfylt.

Kapittel 5. Innløsning av driftsenheter:

a) Vilkår for innløsning, § 5-1:

Det er flere vilkår som alle må være oppfylt for å oppnå rett til innløsning mot tilskudd.

Vilkårene er:

- 1) Driftsenheten må ha oppfylt det til enhver tid gjeldende minstekravet for drifts- og produksjonstilskudd i minst et av de tre siste driftsårene,
- 2) Driftsenheten må være en del av et reinbeitedistrikt som ha store problemer med tilpasningen og utnyttelsen av ressursene,
- 3) Driftsenheten kan ikke ha mottatt omstillingslønn.

Det kan gjøre unntak for vilkåret i pkt. 1 hvis driftsenheten tilhører et distrikt hvor reintallet er betydelig lavere enn hva det er beitekapasitet til.

I tillegg til at vilkårene må være oppfylt vil følgende momenter tillegges vekt i vurderingen om driftsenheten kan innløses mot tilskudd:

- 1) om innløsningen vil få betydning for reintallstilpasningen i distriktet,
- 2) om innløsningen vil bidra til bedre ressursutnyttelse i distriktet
- 3) om innløsningen vil bidra til en utvikling av en bærekraftig reindrift i distriktet.

b) Virkningen av innløsningen, § 5-4:

Innløsning av driftsenheten får en rekke konsekvenser for driftsenheten og dens innehaver/innehavere.

Hovedvirkningen ved innløsningen er at driftsenhetsinnehaver/innehaverne avvikler sin driftsenhet uten at denne kan overføres til en annen person. Videre fraskriver innløseren seg retten til å overdra eller få overdratt en driftsenhet. Innløser kan heller ikke gå inn som solidarisk ansvarlig i ektefelles driftsenhet.

I tilfeller hvor det er en felles driftsenhet må begge innehaverne avvikle sin reindrift og signere avviklingserklæringen. Reindriftsforvaltningen har utarbeidet standard skjemaer som finnes på forvaltningens hjemmeside (www.reindrift.no) eller fås ved direkte henvendelse til Prosjektkontoret i Kautokeino

Innløser har fortsatt rett til å ha inntil 20 rein i eget merke, men denne reinen må inngå i en annen driftsenhet som har lovlig adgang til å ha ansvar for denne reinen. Reindriftsforvaltningen har utarbeidet standard skjemaer. Ved felles driftsenheter kan begge innløserne totalt ha inntil 30 rein til sammen. Resten av innløser/innløsernes rein må slaktes med mindre reindriftsagronomen godkjenner at rein selges som livdyr. Dette forutsetter at livdyrsalget er inntatt i distriktsplanen i kjøpers distrikt.

For de andre reieneierne som har vært en del av driftsenheten medfører innløsningen at de har to valg. De må enten slakte de rein som er i deres merker, eller overføre disse til en annen driftsenhet som har lovlig adgang til å ta ansvar for dem. Denne overføringen må

dokumenteres gjennom en erklæring fra den driftsenhetsinnehaver som tar ansvar for denne reinen. Reindriftsforvaltningen har utarbeidet standardskjemaer.

c) Størrelse på innløsningsbeløp, § 5-5:

Innløsningsbeløpet er en engangsutbetaling satt til 450 000,-, og gjelder pr. driftsenhet uansett om det er en driftsenhetsinnehaver som innløser eller om det er to ektefeller som innløser sin felles driftsenhet.

Kapittel 6. Utdanningsstipend:

a) Vilkår for stipend, § 6-1:

Retten til utdanningsstipend er basert på et vilkår om tilknytning til reindriften, og er således knyttet opp til driftsenhetsinnehaver.

Utdanningsstipend kan bare innvilges til innehaver/innehavere av driftsenhet, ektefelle og deres barn.

Det er også et hovedkrav at driftsenhetsinnehaver/innehaverne har et inntekt fra salg av reinkjøtt på minst 50 000,- eksklusiv mva., jf. forskrift om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag.

Tilleggsvilkår:

- utdanningen det søkes stipend for må være utdanning ut over grunnskole
- det må være fulltidsstudium samt innenfor studiets normerte tid
- studiet/kurset må være berettiget lån og stipend fra statens lånekasse for utdanning.
- det må være ett studie, dvs at en student ikke kan påbegynne flere studier og få innvilget stipend til hvert studie (fag).

Utdanning som ikke er berettiget støtte:

- utdanning i kombinasjon med et annet yrke enn reindrift,
- studier/kurs hvor det gis støtte i form av dagpenger eller lignende,
- etterutdanning ut over grunnutdanning i et yrke.

Unntak:

I tilfeller hvor driftsenheter avvikles eller overdras kan retten innehaver/innehaverne, ektefelle og deres barn har til å motta stipend opprettholdes. Dette forutsetter at utdanningen er sammenhengende og er påbegynt før eller i forbindelse med avviklingen/overdragelsen.

b) Beregning av stipend, § 6-2:

For utdanning i videregående skole er stipendet fastsatt til kr 1000,- pr måned. For høyere utdanning er stipendet fastsatt til kr 2000,- pr måned hvis søker tar et studie som gir minst 30 studiepoeng i semesteret. For studier som gir mellom 30 og 60 studiepoeng i året er stipendet på 1000,- i måneden, men stipendet økes lineært med studiepoeng utover 30. Tilskuddssatsene kan ikke fravikes.

c) Særskilt krav til søknad, § 6-3:

- 1) Søknaden må innleveres på særskilt søknadsskjema. Skjema fås ved henvendelse til Reindriftsforvaltningen eller på Reindriftsforvaltningens hjemmeside
- 2) For studier som starter i høstsemesteret må søknaden sendes innen 1. november. For studier som starter i vårsemesteret må søknaden sendes innen 1. april.
- 3) For utdanninger som strekker seg over flere år må det søkes årlig.
- 4) Følgende vedlegg skal følge søknaden for hvert semester:
  - bekreftelse fra undervisningsinstitusjonen om at man er tatt opp til studiet.
  - opplysning om varighet og studiepoeng studieopplegget omfatter
  - plan over utdanning/studieprogresjon
  - bekreftelse på frammøte til undervisning

d) Særskilt om utbetaling og rapportering, § 6-4:

Stipendet utbetales for ett semester av gangen.

I tillegg er det satt opp krav om at stønadsmottaker må rapportere om gjennomført skolegang. Denne rapporten må sendes Reindriftssjefen før søknad om nytt stipend kan innvilges.

Stipendmottaker må straks melde i fra til Reindriftssjefen hvis det blir avbrudd i utdanningen.

Kapittel 7. Tilskudd til særlig reindriftstilbud i barnehager.

a) Vilkår for tilskudd, § 7-1:

Tilskudd kan kun innvilges hvis:

- 1) barnehagen er godkjent etter barnehageloven, og
- 2) reindriftstilbudets pedagogiske innhold er i samsvar med bestemmelsene i barnehageloven.

b) Beregning av tilskudd, § 7-2:

Tilskuddet gis i form av et fast tilskudd avhengig av hvor mange driftsenheter det er barn fra som deltar i tilbudet. Tilskuddssatsene kan ikke fravikes.

c) Særskilt krav til søknad, § 7-3:

- 1) Søknaden skal fremmes på særskilt søknadsskjema som fås ved henvendelse til Reindriftsforvaltningen eller via hjemmesiden. Søknaden sendes til Reindriftsforvaltningen i Alta ved Reindriftens Utviklingsfond,
- 2) Søknaden må sendes innen 1. august for påfølgende år, og innen 1. desember for påfølgende halvår
- 3) På søknaden skal det oppgis navn på innehaver/innehavere av driftsenheten samt navnet på de barna i barnehagen som hører til driftsenheten.

- 4) En beskrivelse av det særlige reindriftstilbud og barnehagens driftsbudsjett skal vedlegges søknaden.

d) Særskilt om utbetaling og rapportering, § 7-4:

Tilskuddet utbetales forskuddsvis til barnehagen og for hele barnehageåret.

Barnehagen skal også sende revidert budsjett og rapport om det særlige barnehagetilbudet som er gjennomført, denne rapporten skal inneholde en oversikt over bruken av midlene for foregående periode.

Kapittel 8. Refusjon av kursavgift.

Så lenge vilkårene er oppfylte kan alle reineiere søke å få refundert utgifter til kurs og etterutdanning.

a) Vilkår for refusjon, § 8-1:

- 1) Driftsenhetsinnehaver/innehaverne må ha en avgiftspliktig inntekt fra salg av reinkjøtt på minimum 50 000,- eks. mva.
- 2) søker må ha rein i eget merke, og
- 3) kurset/etterutdanningen må ha som formål å opparbeide og/eller videreutvikle reineiers kompetanse til å utøve reindrift.

b) Beregning av støtte, § 8-2:

Inntil 50 % av dokumenterte kurs/etterutdanningsutgifter kan dekkes, men grensen oppad er satt til 6 000,- pr. år.

c) Krav til søknaden, § 8-3:

Søknaden sendes til Reindriftsforvaltningen i Alta ved Reindriftens Utviklingsfond. Dokumentasjon om kurset/etterutdanningen formål og målsetting samt dokumentasjon på utgiftene må vedlegges søknaden.

Boazodoallohálddahus • Reindrifftsforvaltningen
Báatsoe-burriej reereme

Veileder til forskrift om tidligpensjon i reindrifften:

a) Formål og virkeområde, §§ 1 og 2:

Ved reindrifftsforhandlingene i 1999 ble det vedtatt å innføre en tidligpensjonsordning for reindrifftsutøvere fra 01.01.2000. Reindrifftsforvaltningen er tildelt ansvaret for forvaltningen av ordningen.

Ordningen skal bidra til å gjøre det mulig for næringsutøverne å gå ut av reindrifftsneringen før de har rett til alderspensjon etter Folketrygdloven. Dette er ment å lette generasjonsoverganger i reindrifften for de som har hatt hoveddelen av sine inntekter fra reindrifft.

Ordningen omfatter enbrukerpensjon som kan innvilges til innehaver av driftsenhet og tobrukerpensjon til innehaver av driftsenhet og dens ektefelle.

Tidligpensjonen er skattbar inntekt.

Tidligpensjonsordningen gjelder ikke for innehavere av driftsenhet som har mottatt omstillingslønn, avviklingslønn eller har innløst driftsenhet og mottatt innløsningsbeløp.

b) Hvilke krav stilles for å få tidligpensjon

• **Vilkår:**

For å utløse tidligpensjon kreves det at:

- Innehaver av driftsenhet må ha fylt 62 år, jf § 6.
- Driftsenheten enten må være overdratt eller avviklet, jf § 4.
- Innehaver av driftsenhet må selv ha hatt driftsenhet og drevet med reindrifft i minst de siste 15 år, jf § 5. (Dvs. at innehaver må ha drevet med reindrifft i denne perioden og hatt næringsinntekt fra reindrifften)
- Næringsinntekt (referanseinntekt, se nedenfor under inntekt) må ha vært minst kr. 45.000 i gjennomsnitt i referanseperioden. Jf. § 3.

Eksempel: 2001 → kr. 100 000
2002 → kr. 40 000
2003 → kr. 35 000
2004 → kr. 25 000
2005 → kr. 25 000
kr. 225 000 : 5 = kr. 45 000

- Minst 25 % av gjennomsnittlig næringsinntekt (referanseinntekt) skal være inntekt fra reindrift, jf § 7.
- Minst 50 % av samlet inntekt må være næringsinntekt fra reindrift, jf § 8

Eller:

Innehaver av driftsenhet og ektefelles samlede næringsinntekt fra reindriften må utgjøre minst 50 % av innehavers og ektefelles samlede inntekter.

I tillegg ved tobrukerpensjon:

- Ektefelle må ha fylt 60 år, jf § 6
- Innehaver av driftsenhet og ektefelles samlede næringsinntekt fra reindriften må utgjøre minst 50 % av innehavers og ektefelles samlede inntekter, jf § 8.
- Ektefelle kan ikke ha annen inntekt på mer en kr. 80.000 utenom reindriften i gjennomsnitt i referanseperiode, jf § 9.
- Enbruker- eller tobrukerpensjon

Innehaver av driftsenhet kan utløse tidligpensjon, jf § 3.

Enbrukerpensjon kan utbetales til innehaver av driftsenhet dersom gitte vilkår blir oppfylt.

Tobrukerpensjon kan utbetales til innehaver av driftsenhet og dennes ektefelle uavhengig av om driftsenheten er registrert på begge ektefellene, jf § 10 (felles driftsenhet jf. reindriftsloven § 4 annet ledd).

Samboere og partnere likestilles ikke med ektefeller, jf § 10.

Det må søkes om enten enbruker- eller tobrukerpensjon, og det er ikke mulig å endre dette i løpet av pensjonsperioden, jf § 12.

- Overdragelse og avvikling

Tidligpensjonsordningen gjelder for overdragelse eller avvikling som er kontraktsfestet 1. januar 2000 eller senere, jf § 2.

Betingelsene om at driftsenheten må være overdratt eller avviklet betyr at det må foreligge en skriftlig erklæring om at den/de som overdrar/ avvikler ikke vil gjenoppta reindrift, jf § 4.

Det må også foreligge attestasjon fra reindriftsagronomen på at livdyr er overført og/eller dokumentasjon på at rein er slaktet, jf § 4.

Ny eier kan ikke være overdragerens ektefelle, foreldre eller søsken, jf § 4.

Innehaver av driftsenhet som skal gå av med tidligpensjon kan ha inntil 20 rein i bevoktning i annen driftsenhet som i henhold til reindriftslovens § 4 har lovlig adgang til å ha ansvaret for

reinene. Ektefeller som skal gå av med tidligpensjon kan til sammen ha inntil 30 rein til bevoktning, jf § 4.

- **Inntekt**

Referanseinntekt er gjennomsnittlig næringsinntekt fra reindrift i en referanseperiode på 5 år, jf § 3b.

Referanseperioden er 5 sammenhengende år der siste år er 2 år tilbake i tid i forhold til søknadsåret, jf § 3a. Med dette menes at ved søknad i 2006 er referanseperioden 2004 - 2000. På søknadsskjema er det oppgitt hvilke poster på selvangivelsen som skal benyttes.

Referanseinntekten skal være minst kr. 45 000 for å komme inn under ordningen. I tillegg må næringsinntekten fra reindriften utgjøre minimum 25 % av sum næringsinntekt fra reindrift, jf § 7.

Samlet inntekt er summen av referanseinntekt og annen inntekt, jf § 3d.

Ved enbrukerpensjon må minst 50 % av samlet inntekt være næringsinntekt fra reindrift (dvs. referanseinntekt). Dersom dette kravet ikke er oppfylt, kan tidligpensjon likevel utløses dersom innehaver av driftsenhets og ektefelles samlede referanseinntekt utgjør minst 50 % av deres samlede inntekter, jf § 8.

Ved tobrukerpensjon er det krav om at innehaver av driftsenhet og ektefellens samlede referanseinntekt utgjør minst 50 % av deres samlede inntekter. Ektefelle kan i slike tilfeller ikke tjene mer enn kr. 80 000 utenom næringen, jf § 9.

Den som mottar tidligpensjon kan ikke ha næringsinntekt fra reindrift, men kan motta lønnsinntekt fra for eksempel arbeid som dreng.

- **Dispensasjon**

Reindriftssjefen kan gi dispensasjon fra inntektskravene på noen områder:

- Det er dispensasjonsadgang slik at inntekt fra annen næring som er drevet i tilknytning til reindriften kan legges til referanseinntekten. Med inntekt fra annen næring menes her inntekt fra tilleggsnæringer som drives sammen med tradisjonell reindrift, og ikke som selvstendig virksomhet.

c) Størrelsen på tidligpensjonen

Størrelsen på tidligpensjonen fastsettes i reindriftsavtalen.

For avtaleåret 2007/2008 er ytelsen satt til inntil kr. 90 000 pr. år for enbrukerpensjon (innehaver av driftsenhet) og inntil kr. 144 000 pr. år for tobrukerdelen. Tobrukerpensjonen deles likt på de to ektefellene.

Satsene kan endres ved senere reindriftsavtaler.

Den som mottar tidligpensjon betaler trygdeavgift med lav sats, dvs. 3 %.

Tidligpensjonen blir ikke regnet som pensjonsgivende inntekt.

Beregnet beløp mindre enn kr. 500 pr. kvartal blir ikke utbetalt, jf § 13.

- Avkortingsregler, jf § 11
- Samlet utbetaling av tidligpensjon skal ikke overstige referanseinntekten. Dvs. dersom referanseinntekten har vært lavere enn kr. 90 000/ kr. 144 000 avkortes tidligpensjonen til referanseinntektens nivå.
- Dersom lønnsinntektene ved enbrukerpensjon overstiger kr. 130 000 samtidig med at tidligpensjon utbetales, skal tidligpensjonen avkortes med 50 % av overskytende beløp.
- Dersom lønnsinntektene ved tobrukerpensjon overstiger henholdsvis kr. 130 000 på hver av ektefellene avkortes tidligpensjonen på den av ektefellene det gjelder.
- Det ytes ikke tidligpensjon for samme tidsrom som det ytes uførepensjon, foreløpig uførestønad, rehabiliteringspenger, attføringspenger, eller etterlattepensjon fra folketrygden, eller avtalefestet pensjon. Dette er en enten/eller regel. Det ytes ikke tidligpensjon samtidig som det ytes annet stønad fra folketrygden.

d) Hvor lenge kan du få tidligpensjon?

Enbrukerpensjon kan utbetales fra og med den måneden innehaveren fyller 62 år, og til og med den måneden mottaker av tidligpensjonen fyller 67 år, jf § 6. Hvis søker allerede er fylt 62 år når vedkommende søker, så utbetales pensjonen fra og med den måneden all nødvendig dokumentasjon er innlevert Reindrifftsforvaltningen og vilkårene ellers er oppfylt.

Tobrukerpensjon kan ytes dersom ektefelle i tillegg har fylt 60 år når innehaveren søker tidligpensjon. Pensjonen kan utbetales til hver av partene til og med den måneden de fyller 67 år. Dersom søkerne ønsker tobrukerpensjon og innehaveren er 62 år mens ektefelle ikke har fylt 60 år, kan innehaveren velge å vente, slik at paret kan søke om tobrukerpensjon når ektefellen også oppfylder kravet til alder for å gå inn i ordningen, jf § 6.

Det er ikke først mulig å søke og motta enbrukerpensjon, for så å søke om overgang til tobrukerpensjon, eller omvendt, jf § 12.

e) Hvordan går du frem for å få tidligpensjon?

- Søknad

For å få tidligpensjon må det sendes søknad på skjema fastsatt av Reindriftssjefen. Dette skjema fås ved henvendelse til Reindrifftsforvaltningens lokale kontor og eventuelt til Reindrifftsforvaltningen i Alta, eller finnes på forvaltningens hjemmeside, jf § 12

- Dokumentasjon

Det må sendes med nødvendig dokumentasjon som viser at vilkårene for å komme med i ordningen er oppfylt. Det skal legges ved:

- utskrift som viser inntekt fra de 5 ligningsårene som inngår i referanseperioden, jf § 3 bokstav b
- skriftlig erklæring om at den eller de som overdrar/avvikler ikke vil gjenoppta driften, jf § 4
- Attestasjon fra reindriftsagronomen på at livdyr er overført og/eller dokumentasjon på at dyrene er slaktet, jf § 4
- Skattekort

Innehaver er også ansvarlig for å melde inn endringer i forutsetningene, jf § 17. Dette gjelder for eksempel tilfeller der lønnsinntekten endres, overgang til andre pensjoner og tidligere nevnte trygdeytelser.

Skattekort må sendes inn hvert år.

- Forhåndssøknad

Det kan sendes søknad om forhåndsvurdering (samme skjema som ved fullstendig søknad), jf § 14. Det kan gjøres for at innehaver skal være sikker på at vilkårene for å komme inn under ordningen er oppfylt før for eksempel driftsenheten overdras eller avvikles. Innehaver vil da motta et tilsagnsbrev som bekrefter at tidligpensjon vil bli utbetalt når manglende vilkår er oppfylt. Det vil bli satt tidsfrist på tilsagnet, slik at søknaden faller bort dersom vilkårene ikke oppfylles innen fristen.

Et tilsagn etter en forhåndsvurdering vil gjelde i 12 måneder.

- Innsending

Søknaden sendes Reindriftsagronomen, jf § 12. Reindriftsagronomen kontrollerer at søknaden er korrekt utfylt, og at den nødvendige dokumentasjonen er vedlagt. Søknaden blir så sendt videre til Reindriftssjefen som behandler og avgjør søknaden.

- Utbetaling

Utbetaling skjer hver måned, jf § 13.

f) Klageadgang

Forvaltningsloven gir adgang til å klage på vedtak som er truffet. Landbruks- og matdepartementet er klageinstans for vedtak som er truffet av Reindriftssjefen, jf § 18. Klagefristen er 3 uker.

Boazodoallohálddahus • Reindrifftsforvaltningen
Báatsoe-burriej reereme

Veileder til forskrift om tilskudd til avløsning ved svangerskap

a) Formål, § 1:

Formålet med denne forskriften er å bedre kvinnenens stilling i reindrifften ved å finansiere avløsere ved svangerskap og fødsel.

b) Vilkår for tilskudd, §§ 2, 3 og 6:

- 1) driftsenheten må ha rett til tilskudd etter gjeldende forskrift om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag,
- 2) tilskudd ytes kun til driftsenhetsinnehaver og ektefelle eller samboer, andre reineiere i driftsenheten har ikke rett på tilskudd etter denne forskriften,
- 3) avløsningen må ordnes som et reelt arbeidsgiver og arbeidstaker forhold, (det vil si at det må foreligge en arbeidsavtale)
- 4) avløser må være minst 16 år,
- 5) avløser kan ikke ha næringsinntekt i driftsenheten,
- 6) avløser kan ikke være ektefelle eller samboer til en som har næringsinntekt i driftsenheten,
- 7) den som benytter avløser må ha vært registrert i driftsenheten i driftsåret før fødselen.

c) Utgifter som kan bli refundert og tilskuddsgrunnlag, §§ 4 og 5:

Tilskuddsgrunnlaget er på maks kr 40 000,- pr. driftsenhet pr. fødsel.

Det er kun dokumenterte og faktiske utgifter til dekning av lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift som gir grunnlag for tilskudd til avløsning. Utgiftene må innberettes til kommunekassereren.

d) Tilskuddsbegrensning, § 6:

Tilskudd til avløsning kan ytes for både mor og far inntil 12 uker før fødsel og inntil 39 uker etter fødsel.

e) Krav til søknad, § 7:

Søknaden må være sendt Reindriftssjefen senest 12 måneder etter fødsel, men Reindriftssjefen kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra denne fristen. Det er i forskriften ikke lagt føringer for utøvelsen av denne unntaksmuligheten, og det blir derfor opp til Reindriftssjefens skjønn å vurdere om vilkårene er oppfylt.

I tillegg til søknaden skal det vedlegges:

- 1) kvitteringer for betalt arbeidsgiveravgift,
- 2) kvitteringer for betalt skattetrekk eller frikort og
- 3) kvittering for betalte feriepenger

Boazodoallohálddahus • Reindrifftsforvaltningen
Báatsoe-burriej reereme

Veileder til forskrift om tilskudd til konfliktforebyggende tiltak i forholdet mellom reindrift og annen berørt part

a) Formål og virkeområde, § 1

Formålet med denne forskriften er å kunne yte tilskudd til konfliktforebyggende tiltak i forholdet mellom reindrift og annen berørt part. Dette kan være øvrig landbruk, by/rein konflikter ol..

Det kan i utgangspunktet kun gis tilskudd til bygging av gjerder som verner innmarksareal, kulturbeite, plantefelt og bebygde områder mot reinbeiting. Forskriften åpner for unntak hvis det foreligger andre tiltak som vil kunne virke konfliktdempende.

b) Vilkår, §§ 1 og 3:

- Det skal foreligge avtale om gjerdet mellom partene.
- Gjerdet skal verne innmark, kulturbeite, plantefelt eller bebygde områder mot reinbeiting.
- Det areal som vernes av gjerdet skal brukes til landbruksformål og holdes i hevd.
- Gjerdet skal vedlikeholdes, omfanget av vedlikeholdsansvaret skal nedtegnes i avtalen.

c) Unntak, § 1:

Hvis det foreligger spesielle forhold kan andre tiltak enn gjerde ytes tilskudd med hjemmel i denne forskriften. Tiltaket må virke konfliktdempende i forholdet mellom reindrift og annen berørt part. Avgjørelsen som tiltaket er tilskuddsberettiget er avgjøres ved skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle.

d) Tilskudd, § 2:

Det er satt en nedre tilskuddsgrense på kr 5000,-, dvs at det ikke ytes tilskudd til tiltak med en kostnadsramme på mindre enn kr. 5000,-. For tiltak med en kostnadsramme over kr 5000,- kan det innvilges tilskudd med inntil 80 % av godkjent kostnadsoverslag.

e) Planleggingskrav – generelle krav til tiltaket, § 3:

Er det flere grunneiere skal det inngås avtale mellom disse. Avtalen skal omfatte både byggeperioden og vedlikeholdsperioden og da gjennomføringsansvaret og kostnadsansvar i begge periodene.

I de tilfeller tilskuddssøker ikke er grunneier må det ved søknaden vedlegges skriftlig tillatelse fra grunneier på at gjerdet kan bygges på vedkommendes eiendom.

Byggearbeidet må følge lokale lover og regler. Samt må det utarbeides kartbeskrivelse inkludert trasevalg, kostnadsoverslag og finansieringsplan.

f) Saksbehandling, §§ 4, 5, 6.

Søknad inkludert dokumentasjon på tiltaket samt nødvendige avtaler og tillatelser sendes både til kommunen tiltaket skal oppføres i og til den lokale reindriftsforvaltning i det aktuelle reinbeiteområde. Etter administrativ behandling, oversendes saken til Innovasjon Norge for avgjørelse. Innovasjon Norge setter frist for gjennomføring av arbeidet. Merk at Innovasjon Norge kan avslå søknad hvis arbeidet med tiltaket er påbegynt før søknaden er avgjort. Søknader som gjelder tiltak i forhold til reindrift og annen berørt part enn landbruk, sendes den lokale Reindriftsforvaltningen i reinbeiteområdet for behandling.

Unntak: Meklingsrådene i reinbeiteområdene kan sende saken direkte til Innovasjon Norge.

Innovasjon Norge/Reindriftsforvaltningen kan foreta delutbetalinger av inntil 80 % tilskuddet, men slik delutbetaling er avhengig av anmodning fra kommunen eller reindriftsforvaltningen om det.

Sluttutbetaling kan kun foretas når ferdigattest/sluttrapport og attestert regnskapssammendrag over utgiftene er godkjent av Innovasjon Norge/Reindriftsforvaltningen eller bank med fullmakt. Har en av virksomhetene som har mottatt tilskudd revisjonsplikt kreves også revidert regnskap over utgiftene.

Det kan kreves pant som sikkerhet for tilskudd

Det er ikke lov til å overdra krav på tilskudd til eier eller pant.

g) Kontroll, § 7

Innovasjon Norge er forpliktet til å følge opp tiltak som har mottatt støtte gjennom denne forskriften ved å kontrollere at vilkårene blir overholdt. Mottaker av tilskudd er på sin side forpliktet til å godta slik kontroll, og i den forbindelse gi ut nødvendige opplysninger.

h) Brudd på forutsetningene, § 9

Hvis vilkår satt for tilskuddet ikke overholdes eller andre forhold som er i strid med forutsetningene oppstår kan Innovasjon Norge/Reindriftsforvaltningen avkorte i tilskuddet eller kreve deler eller hele tilskuddet tilbakebetalt. Et slikt krav må fremsettes innen 10 år etter utbetaling.

Alternativt kan Innovasjon Norge/Reindriftsforvaltningen gi pålegg om tilleggsarbeid eller utbedringer.

Tilbakebetalingskrav kan motregnes i andre investeringstilskudd og i produksjonstilskudd. Alternativt kan kravet inndrives etter vanlige regler, jf. tvangsfullbyrdelsesloven.

i) Dispensasjon, § 10

Landbruks- og Matdepartementet (LMD) kan fravike fra bestemmelsene i denne forskriften hvis det foreligger særlige tilfeller. Hvorvidt det foreligger slik særlige tilfeller vil bero på en skjønnsvurdering i hvert enkelt tilfelle.

Et vedtak fattet av LMD vedrørende dispensasjon kan ikke påklages, jf. § 11 annet ledd.

j) Klage, § 11

Alle vedtak fattet med hjemmel i denne forskriften kan påklages til LMD, jf. forvaltningsloven kap. 6. Det er 3 ukers klagefrist. Klagen sendes til Innovasjon Norge eller Reindriftsforvaltningen hvis tiltaket er mellom reindrift og annen berørt part enn landbruk.

Veileder til forskrift om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag

a) Formål, § 1:

I forskriftens § 1 defineres formålet med forskriften, dette må ses i sammenheng med formålet i reindrifftslovens § 1.

b) Definisjoner, § 2:

I forskriftens § 2 bokstav b defineres beregningsgrunnlaget for reintallet. Datoene som er satt for beregningen er absolutte og kan derfor ikke fravikes.

c) Generelle vilkår, § 3:

Forskriften forutsetter at søker er driftsenhetsinnehaver(e)/tamreinlag.

I forskriftens § 3 oppstilles de generelle vilkår som må være oppfylt for at tilskudd med grunnlag i denne forskriften kan tilkjennes. Det vil si at disse vilkårene må være oppfylt uansett hvilket tilskudd det er snakk om etter denne forskriften.

Det oppstilles fire vilkår som alle må være oppfylt.

Det første vilkåret er at driftsenhetsinnehaver/driftsenhetsinnehavere/tamreinlaget må ha en avgiftspliktig inntekt på minst kr 50 000,- (eks mva). Hele denne minsteinntekten må stamme fra salg av reinkjøtt, enten på det private marked eller til registrerte slakteribedrift. Ved salg til det private marked, må reieneieren dokumentere salget ved at den avgiftspliktige inntekten oppgis i næringsoppgaven med tilleggsskjema. Det er kun salg av reinkjøtt fra rein med driftsenhetsinnehavers/driftsenhetsinnehaveres merke som kan medregnes. Det vil si at salg av reinkjøtt fra rein med andres merke ikke kan medtas i beregningen, dette selv om de sorteres inn under driftsenheten. Andre inntekter fra reindrifften som for eksempel duodji og turisme ikke kan medtas i beregningsgrunnlaget, men salg av bearbeidet kjøtt som f. eks røyket eller tørket kjøtt kan medtas.

Det andre vilkåret er at driftsenheten pr. 31. mars som hovedregel må ha under 600 rein. I dette tallet medregnes rein tilhørende alle som har merke i driftsenheten. Dersom det er fastsatt høyeste reintall pr. driftsenhet, gjelder denne reintallsgrensen istedenfor 600 grensen. Jf. også § 3 bokstav d.

All avgang av rein over 600 grensen skal dokumenteres. Dokumentasjon av annen avgang må godkjennes av reindrifftsagronomen. Det vil være svært viktig for de med over 600 rein og avklare med agronomen hvilken dokumentasjon som kreves. Dokumentasjon kan skje ved at Reindrifftsforvaltningen selv dokumenterer avganger eller at en annen offentlig tjenestemann bekrefter dette. Det kan for eksempel være Statens Naturoppsyn, Reinpolitiet eller Mattilsynet.

Dokumentasjon av avgang må skje før reindrifftsårets slutt den 31.03.

Fra hovedregelen om at driftsenheten må ha under 600 rein for å oppnå rett til tilskudd er det to unntak:

- 1) Hvis det er fastsatt høyeste reintall kun for distriktet og driftsenhetene i distriktet samlet har et reintall som er under dette fastsatte tallet. Reintall pr 31. mars 2008 legges til grunn. Er det foretatt offentlig kontrollert telling i distriktet, vil dette telleresultatet legges til grunn.
eller

- 2) Hvis distriktet har et reintall over det fastsatt kan det likevel gis tilskudd til driftsenheter som har over 600 rein hvis det inngås en reduksjonsavtale, som medfører en tilpasning av reintallet, mellom Reindrifftsforvaltningen og driftsenhetene i distriktet. Avtalen må inneholde en tidsangivelse for når reintallstilpasningen oppfylles. Samtlige driftsenhetsinnehaverne i distriktet må underskrive avtalen og er solidarisk ansvarlige for oppfyllelsen av avtalen. Oppfylles ikke avtalen av samtlige driftsenheter, gjelder forskriftens regler.

For det tredje er det et vilkår at driftsenhetsinnehaver ikke mottar alderspensjon. Vilkåret rammer kun de som mottar alderspensjon pr. 31. mars inneværende år. For felles driftsenheter og/eller driftsenheter som er berettiget ektefelletilskudd er det yngste ektefelle som må oppfylle vilkåret.

For det fjerde er det et vilkår at driftsenheten/tamreinlaget utøver en reindrift i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter for reindrifftsneringen. Med dette menes også vedtak fattet med hjemmel i disse lovene og forskriftene. Det er særlig vist til bestemmelser knyttet opp mot vedtak om høyeste reintall.

d) Driftstilskudd, § 4

I henhold til § 4 er tilskuddets størrelse satt til kr 10 000 pr driftsenhet.

Særregler for kvinner og innehavere under 30 år:

- 1) Tilskudd pålydende kr 25 000,- kan utbetales til driftsenheter hvor kvinner er driftsenhetsinnehaver alene, eller for andre driftsenhetsinnehavere under 30 år. Dette er en enten eller regel. I henhold til Reindrifftsavtalen for 2005/2006 fremkommer det at tilskuddet gjelder for kvinnelige driftsenhetsinnehavere alene (også de som er over 30 år) eller for ungdom (også menn) under 30 år. Dette tilskuddet er ment til å styrke kvinners stilling i reindrifften, og legge forholdene til rette for ungdom i etableringsfasen. Dette innebærer at der driftsenheter der ektefeller står som fellesinnehavere av driftsenheten omfattes ikke av denne ordningen.

- 2) Ungdom under 30 år har ved overdragelse av driftsenhet rett på kr 30 000,- i driftstilskudd i hvert av de tre første årene etter overdragelsen. Det er ved overdragelsen av driftsenheten at den nye driftsenhetsinnehaver må være under 30 år, om vedkommende overskrider denne aldersgrensen i løpet av de tre første årene etter overdragelsen får det ingen begrensninger i retten til dette tilskuddet. Unntaket gjelder ikke for etablerte driftsenheter med vilkår om tidsbegrensning i forbindelse med generasjonsovergang.

e) **Produksjonspremie, § 5**

I § 5 oppstilles vilkårene for å få produksjonspremie. Grunnlaget for produksjonspremien er 25 % av avgiftspliktig salg av reinkjøtt samt andre avgiftspliktige næringsinntekter fra reinen.

I grunnlaget kan følgende inngå:

- Avgiftspliktig salg av reinkjøtt som er innrapportert(jf. forskrift om rapportering av slaktet rein)
- Avgiftspliktig salg av inntil 10 rein til lokal omsetning (jf. § 1 i forskrift om hygiene i slakterier mv for rein og oppdrettsvilt)
- Avgiftspliktig inntekt fra salg av skinn, horn, bein, innmat, blod.
- Avgiftspliktig inntekt fra husflid/duodji produsert av driftsenhetens egen rein.

Reindriftsforvaltningen vil ved tilskuddsbehandlingen legge til grunn postene 321 og 322 fra næringsoppgavens tilleggsskjema. I veiledningen fra Skatteetaten, post 322 heter det :

“I denne posten føres alle inntekter av videreforedlede produkter fra rein, herunder husflidsvarer. Inntekt fra salg av slaktedyr og biprodukter til slakteri og oppkjøpere omfattes ikke av denne posten og føres på post 321. Postene 321 og 322 skal sammen gi grunnlag for beregning av produksjonspremie over reindriftsavtalen”.

Eksempelvis inngår følgende ikke som grunnlag for beregning av produksjonspremie:

- Avgiftspliktig inntekt gjennom videreformidling av innkjøpt kjøtt.
- Avgiftspliktig inntekt fra utleie av husvære i reindriften.
- Avgiftspliktig inntekt fra jakt/fiske og bærplukking.
- Inntekt fra lønnet arbeid eller verv.
- Utleie av kjørerein

I de tilfeller hvor inntekter fra husflid/duodji overstiger Skatteetatens grenser for når disse inntektene utløser et krav om føring egen næringsoppgave/tilleggsskjema, vil slik inntekten ikke være en del av grunnlaget for produksjonspremien.

Om en inntekt vil være omfattet av skatteetatens næringsbegrep er en individuell vurdering i hvert enkelt tilfelle. Det er ikke fastsatt en nedre grense for omsetning for at inntekten skal ansees som næringsinntekt. Se www.skatteetaten.no.

I grunnlaget for produksjonspremien medregnes inntekter fra alle reieneiers rein i driftsenheten, dette i motsetning til ved beregningen av driftstilskudd, men det er kun inntekter som er avgiftspliktige som kan legges i grunnlaget. Selv om produksjonspremien kan beregnes ut fra alle rein som hører inn under driftsenheten, og da også rein tilhørende andre enn driftsenhetsinnehaver, skal produksjonspremien utbetales til driftsenhetsinnehaver.

Produksjonspremie kan også beregnes ved salg av livdyr, men kun hvis kjøper av livdyrene er innvilget livdyrlån i henhold til reglene i RUF-forskriften kap. 2.

Beregningsgrunnlaget har en øvre grense på hhv kr 400 000,- for driftsenheter og kr. 1 000 000,- for tamreinlag.

f) **Kalveslaktetilskudd, § 6**

Med hjemmel i § 6 ytes det kalveslaktetilskudd med kr 180,- pr. slaktet kalv. Det er kun kalv som er slaktet i perioden 15.08 – 31.12 som gir rett til tilskudd.

Det er satt et tilleggsvilkår at kalvene må rapporteres inn til Reindriftssjefen i henhold til kravene satt i forskrift om rapportering av slaktet rein for at de skal kunne oppføres som grunnlag for tilskudd. Dette tilsier at slaktingen må foregå ved registrert slakteribedrifter, eller hos andre aktører som foretar rapportering av slaktet rein. Kalveslaktetilskuddet blir derfor ikke utbetalt ved privat slakt.

g) Tidligslaktetilskudd, § 7

Tilskuddet er geografisk begrenset til kun å omfatte driftsenheter i Finnmark og Troms reinbeiteområder. Vilkårene er videre at slaktedyrene tas ut innenfor sommerbeitedistriktet og at uttaket skjer innenfor lovlig beitetid. Lovlig beitetid er beitetid vedtatt med hjemmel i reindriftsloven § 2 annet ledd.

For slakteuttak innenfor lovlig beitetid på sommerbeite er tilskuddet kr 10,- pr kg. Dette er hovedregelen.

Med Reindriftssjefens samtykke kan vilkåret om slakting innenfor sommerbeitedistriktet fravikes. Kravet for dette er for det første at samtykke fra Reindriftssjefen må innhentes skriftlig og senest 7 dager før flytting foretas. For det andre må slaktingen foretas innen 7 dager etter flyttingen fra sommerbeite.

Tilskuddet er også tidsmessig begrenset. I perioden frem til 10. oktober er tilskuddet på kr 10,- pr. kilo slakt, mens uttak av slaktedy i perioden etter 10. oktober og frem til 31. desember gir kr 5,- pr kilo i tilskudd. Kravet er likevel at slaktingen må være utført før innflytting på vinterbeite. For helårsdistrikter er det vedtatt andre tidsvilkår. Her er tilskuddet kr 10,- fram tom 10. oktober, og kr 5,- i perioden 11. oktober og tom 31. desember.

For å få tidligslaktetilskudd, skal slaktingen foregå ved registrert slakteribedrifter eller hos andre aktører som foretar rapportering av slaktet rein. Tidligslaktetilskudd blir ikke utbetalt ved privat slakt.

h) Ektefelle tillegg, § 8

Utøver begge ektefellene aktiv reindrift (jf. reindriftsloven § 20 annet ledd), gis det et ektefelle tillegg med kr. 35.000,-. Tilskuddet faller bort dersom en av ektefellene hadde en brutto inntekt utenom reindriften på mer enn kr. 175.000,- i siste ligningsår. Godtgjørelse for verv i reindriftsnæringen regnes her som inntekt i reindriften.

Verv i reindriftsnæringen kan være:

- Medlem av reindriftsstyret/Reindriftens Utviklingsfond.
- Medlem i områdestyret.
- Medlem i merkenemnda.
- Medlem i distriktsstyret.
- Medlem i rovviltneemd eller rådgivende kontaktutvalg for rovviltsaker i fylket/landet.
- Medlem i styret i NRL.
- Medlem i Det Faste Utvalget (konvensjonen mellom Norge og Sverige).
- Medlem i forhandlingsutvalg/faggruppe for ny reinbeitekonvensjon mellom Norge og Sverige.

- Medlem i Samerettsutvalget.

I tilfeller hvor verv ikke faller inn under de ovennevnte vil det måtte foretas en konkret vurdering i det enkelte tilfelle.

i) Krav til søknaden, § 9

Fristen for innsending av søknad om produksjonstilskudd er **1. april**. Søknaden med vedlegg sendes direkte til den lokale Reindriftsforvaltningen i det reinbeiteområde driftsenheten tilhører. Søknader som kommer etter søknadsfristen vil kunne bli avvist.

Søknaden skal inneholde kopi av:

- innlevert næringsoppgave for driftsenhetsinnehaveren. For andre reineiere utenom driftsenhetsinnehaver(e) er det tilstrekkelig å legge ved slaktebilag og/eller dokumentasjon på annen næringsinntekt. (det er driftsenhetsinnehaver som er ansvarlig for at all dokumentasjon under driftsenheten vedlegges søknaden.),
- Dokumentasjon av kalveslakt fra godkjent slakteribedrift eller andre aktører for rapportering av reinslakt (jf § 6),
- Dokumentasjon av tidligslakt fra godkjent slakteribedrift eller andre aktører for rapportering av reinslakt (jf. § 7) (gjelder driftsenheter i Finnmark og Troms),
- Dokumentasjon for inntektsforhold fra ligningsåret 2004 i forbindelse med søknad om ektefelle tillegg (jf. § 8).

Reindriftsforvaltningen er kjent med at fristen for å levere selvangivelse for næringsdrivende er 31. mars for de som leverer parirutgaven og 31. mai for de som velger å levere den via internett. For de driftsenheter som lever via internett vil næringsoppgavene og tilleggsskjemaet måtte ettersendes så snart det er klart.

Reineier som ikke får behandlet næringsoppgaven av skatteetaten må sende tilsvarende skjema med samme dokumentasjon som skatteetaten krever til reindriftsagronomen.

j) Kontroll og avkorting/bortfall av tilskudd, § 11:

Landbruks- og matdepartementet har i brev av 22.12.04 gitt følgende presisering:

”Landbruks- og matdepartementet ser det slik at det ikke bør finne sted avkorting eller bortfall av tilskudd for den enkelte driftsenhet under henvisning til at reintallet i distriktet ligger over lovlig nivå, jf. forskrift om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag av 3. juli 2003 med senere endringer.”

k) Dispensasjon, § 13

For at dispensasjon skal kunne innvilges er det tre vilkår som alle må være oppfylt:

- 1) det må foreligge ekstraordinære forhold,
- 2) de ekstraordinære forhold må vanskeliggjøre videre drift
- 3) de ekstraordinære forholdene må ligge utenfor driftsenhetsinnehavers kontroll.

Dispensasjonsadgangen praktiseres strengt, og det kreves derfor helt spesielle grunner for å utløse bruk av denne bestemmelsen.

Boazodoallohálddahus • Reindrifftsforvaltningen
Báatsoe-burriej reereme

Veileder til forskrift om tilskudd til reinbeitedistrikter og tamreinlag

a) Formål, § 1:

I forskriftens § 1 defineres formålet med forskriften, dette må ses i sammenheng med formålet i reindrifftslovens § 1.

b) Generelle vilkår, § 2:

Tre vilkår som alle må være oppfylt for at tilskudd kan innvilges.

1. Reinbeitedistriktet/tamreinlaget må være i drift,
2. Reinbeitedistriktet/tamreinlaget må til enhver tid utøve en reindrift som er i samsvar med gjeldende lover og forskrifter inkludert vedtak fattet i forbindelse med høyeste lovlig reintall samt pålagte tellinger.
3. Reinbeitedistriktet må ha en årsmøtegodkjent distriktsplan som også oppfyller alle vilkårene i reinl. § 8a. Dette tilsier at distriktsplanen også må være stadfestet av områdestyret.

c) Tilskudd til administrasjon, planlegging og ressursforvaltning, § 3:

Tilskuddene er ment å benyttes til administrasjon, planlegging og ressursforvaltning i de enkelte distrikter/tamreinlag. Det er to typer tilskudd som kan ytes med grunnlag i denne forskriften.

Det første er et fast grunnbeløp satt til kr. 20 000,- pr. distrikt. Det er viktig å merke seg at ved sammenslåing av distrikter øker dette tilskuddet proporsjonalt med antall driftsenheter som økes i distriktet, dette gjelder maksimalt i en periode på to år etter sammenslåingen.

I tillegg ytes det et tilskudd på kr. 12000,- pr driftsenhet i distriktet. Dette tilleggstilskuddet ytes kun for det antall driftsenheter som er innvilget drifts-/produksjonstilskudd i minst et av de tre siste årene, jf. forskrift om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag.

Tilskudd til fellesbeitedistriktene og tamreinlagene er fastsatt til særskilte satser.

Forskriften åpner for at distriktet kan viderefordre tilskuddene til de enkelte siidaer hvis distriktet har vedtatt en siidainndeling på årsmøtet.

d) Krav til søknad, § 6:

I paragraf 6 oppstilles en rekke krav til søknaden. Et av kravene er at distriktet skal ha en årsmøtegodkjent distriktsplan. Her vises det til forskriftens § 2 bokstav c som krever at distriktsplanen også skal oppfylle alle vilkårene i reinv. § 8a. Det vil si at driftsplanen må være stadfestet av områdestyret.

e) Kontroll og avkorting/bortfall av tilskudd, § 8:

Landbruks- og matdepartementet har i brev av 22.12.04 kommet med følgende presisering mht dette vilkåret: *"Når det gjelder distriktstilskuddet, er vår oppfatning at det her bør skje avkorting, jf. § 2 bokstav b i forskrift av 17. juni 1999 med senere endringer. Slik avkorting bør skje ved at det faste grunnbeløpet (kr. 10.000,-) i sin helhet kommer til utbetaling, mens den variable delen (kr. 15.000,-/kr. 10.000,- per driftsenhet i distriktet) reduseres med 50 %."*

f) Dispensasjon, § 10

Reindriftssjefen kan etter søknad dispensere fra kravet om at distriktsplan skal være årsmøtegodkjent. Det er ikke gitt dispensasjonsadgang i forhold til de andre vilkår forskriften oppstiller.

Veileder til forskrift om rapportering av slaktet rein

a) Formål, § 1:

Formålet med forskriften er at den skal sikre at det foreligger en forvaltningsmessig kontroll av det slakteuttak som kreves for enkelte ordninger over reindrifftsavtalen. Dette vil gjelde kalvetilskudd og tidligslakteilskudd. Produksjonstilskudd oppnås ikke på grunnlag av rapportering i henhold til denne forskrift, men i henhold til næringsoppgaven. Kontrollen skal basere seg på et samarbeid mellom Reindrifftsforvaltningen og de som slakter rein.

b) Plikter/rapportering, §§ 4 og 5:

De som slakter rein, vil kunne være de ulike slakterier, både helårsslakterier og sesongslakterier. Ikke privatslakt.

Det skal føres slaktejournal daglig eller pr skift, og overføres Reindriftssjefen elektronisk. Forskriften gir en oppstilling for hvilke opplysninger som skal vedlegges rapporteringen. Slakteriene skal rapportere både brutto- og nettoppris eksklusive merverdiavgift. Reindriftssjefen kan i særlige tilfeller fravike kravene til rapportering.

d) Kontroll/destruksjon, §§ 7 og 8:

Kontrollen utføres av agronomen i gjeldende reinbeiteområde.

Under slakting (ikke privat slakt) skal ørene skilles fra skinnet slik at hvert par henger sammen og hver par skal merkes med slaktenummer. Dette for å kunne utføre offentlig kontroll over identifisering av slaktets eier.

e) Avkorting og tilbakebetaling, § 10:

Reindriftssjefen kan avkorte eller avslå søknader om tilskudd dersom den som søker tilskudd ikke overholder sine plikter etter de til enhver tid gjeldende forskrifter for slakting av rein og denne forskrift.

f) Klageadgang, § 11:

De vedtak som er fattet av Reindriftssjefen med hjemmel i denne forskriften kan påklages til Landbruks- og matdepartementet i henhold til reglene i forvaltningsloven.

Boazodoallohálddahus • Reindriftsforvaltningen
Báatsoe-burriej reereme

Veileder til forskrift om tilskudd ved frakt av reinslakt

a) Formål, § 1:

Det er to formål som ønskes oppnådd ved dette tilskuddet. For det første skal tilskuddet bidra til en utjevning av pris på reinkjøtt til reineierne i ulike reinbeitedistrikter og tamreinlag. For det andre skal tilskuddet bidra til utjevning av fraktkostnader til marked.

b) Vilkår, § 2 og § 8:

I forskriftens § 2 er vilkårene oppramset i bokstav a til e. Vilkårene kan ikke fravikes, og alle må være oppfylt for at tilskudd kan innvilges. Det kan ikke dispenseres fra denne forskriften.

c) Beregning av tilskudd, § 3:

Her oppstilles satsene for beregning av tilskuddet. Beregningsgrunnlagene hviler på to satser: pr. kilometer og pr. slakt. Det er her viktig å merke seg at frakttilskuddet beregnes ut fra avstanden mellom slakteplass/gjerde og fryse/nedskjæringsanlegget.

d) Krav til søknad, § 4:

Søknaden skal sendes til Reindriftssjefen på særskilt skjema som får ved henvendelse til Reindriftsforvaltningen. Skjemaet må sendes innen 15. i måneden etter at fraktoppdraget er utført. Sammen med søknaden skal det vedlegges den dokumentasjon som Reindriftssjefen finner nødvendig for å utøve en forsvarlig forvaltning og kontroll. Her vises det til forskrift om rapportering av slaktet rein § 7 som gir veiledning på hva som kreves.

e) Kontroll og tilbakebetaling, § 6:

Hvis det viser seg at vesentlige forutsetninger for tildeling av tilskudd ikke er oppfylt, kan Reindriftssjefen kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

f) Klageadgang, § 7:

De vedtak som er fattet av Reindriftssjefen med hjemmel i denne forskriften kan påklages til Landbruks- og matdepartementet i henhold til reglene i forvaltningsloven.

Boazodoallohálddahus • Reindrifftsforvaltningen
Báatsoe-burriej reereme

Veileder til forskrift om kompensasjon for utgifter, merarbeid og økonomiske tap som reineiere påføres som følge av tiltak mot radioaktivitet i reinkjøtt

a) Formål, § 1:

Formålet med dette tilskuddet er å bidra til å opprettholde en økonomisk og kulturell bærekraft i reindriften ved å forhindre at reindrifftsutøvere påføres ekstraordinære kostnader som følge av reaktorulykken i Tsjernobyl. Videre skal tiltakene i forskriften resultere i en reduksjon av radioaktivitet i reinkjøtt, gjenoppbygging av stabile miljøer og struktur i næringen, ha en høyest mulig produksjon av reinkjøtt til omsetning og eget bruk, å i størst mulig grad kassere kjøtt samt å ha en mest mulig kostnadseffektiv oppnåelse av målene i forskriften.

b) Vilkår for kompensasjon, § 3:

For at økonomisk kompensasjon skal kunne innvilges må alle vilkårene i forskriftens § 3 bokstav a til e være oppfylt. Vilkårene kan ikke fravikes. Det kan ikke dispenseres fra forskriften.

c) Tiltaksgrupper, § 4:

Tiltaksgruppene inndeles i fire grupper basert på radioaktivitetsnivå målt for levende eller slaktet rein i en periode foregående driftsår. Tiltaksgruppene fremgår av forskriften. Tiltaksgrupper vedrørende radioaktivitet utarbeides hvert år av Reindrifftsforvaltningen på grunnlag av målinger gjort før den 20. desember foregående år. Se vedlegg. Målingene gjennomføres på levende rein.

d) Utmåling av kompensasjon, § 5:

Gjeldende satser er fastsatt av avtalepartene, og gjelder for ett år av gangen. Satsene fremkommer av avtalepartenes forskriftshefte for år 2000/2001 og er videreført uendret for 2006/2007. For tiltak i henhold til fjerde og femte ledd utbetales det kompensasjon for dokumenterte utgifter.

e) Kassering av kjøtt, § 6:

Det er kun i særlige tilfeller at det kan ytes erstatning for kassert kjøtt i henhold til forskriften. Dette kan være for eksempel være på grunn av hensyn til dyrevern og dyrevelferd at enkelt dyr bør/ønskes slaktet på grunn av skade og som i tillegg inneholder konsentrasjoner over tiltaksgrensen. Dette gjelder tilfeller under pkt a.

For pkt b kan det gjelde tilfeller der rein ikke lar seg fore ned og blir kassert når resten av flokken blir kassert.

f) Tap av dyr, § 7:

De faste satsene for tap av dyr ved måling av radioaktivitet gjennom nedforing er for tap etter gruppe 9, og for rein over 1 år dekkes dette etter gruppe 10. Satsene fastsettes av avtalepartene og gjelder for ett år av gangen. Satsene fremkommer i avtalepartenes forskrifter for året 2000/2001. Partene har videreført satsene også for 2006/2007.

g) Kompensasjon for alternativt kosthold, § 8:

Kompensasjonen skal dekke det tap som reineier har ved at familiens husholdningsrein har forhøyt radioaktivitetsnivå. Støtten gis pr familiemedlem/gjeter. For tamreinlagene ytes kostholdskompensasjon per fast ansatt gjeter.

Med familiemedlem regnes driftsenheten dvs de som bor og har fast adresse i henhold til folkeregistret sammen med driftsenhetsinnehaver. Barn som bor borte regnes ikke etter denne forskrift som familiemedlem.

h) Utbetaling og kontroll, § 9:

Reindriftsagronomen godkjenner, attesterer og anviser til utbetaling.

I henhold til 2.ledd har reindriftsagronomen fullmakt til i særlige tilfeller å praktisere forskriften slik at målsettingen i § 1 i størst mulig grad oppfylles. Dette kan f. eks være tilfeller der et relativt få antall rein må nedfores, og at det på grunnlag av nedforingen av disse dyrene gir et økonomisk tap i forhold til det som kan dekkes ihht de faste satsene. Det kan da etter en særskilt vurdering dekke større utgifter slik at reineierne ikke taper økonomisk.